№ 66 Մարտի 4 (16) 1879 Մարտի 4 (16) № 66

ՈՒՆԿԵՐՈՒՐԴ ՏԱՐԻ

Տարեկան գին 10 բուբլի կես տարեկան 6 բուբլի։

Քաղաքում դրվում են միայն խմբագրատան մոտ։

Հասցեն. Редакція „Мшакъ"

ՄՇԱԿ

Խմբագրատունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ (Մարտի կիսուն և տան տիրոջից)

Ձեռագրութիւնն չընդունվում և անձն չի գրվում։

Ձեռագրութիւնների համար վճարում են խմբագրութիւնը բաժին 2 ֆունտ։

ՈՒՆԿԵՆԴԱՄՈՒԹԻՒՆ

Սիրիայ հրդեհը մինչ ապահովութիւն — Ներքին տեսութիւն։ Դուրբանի գրածը։ Նամակ Պէյբուրդից։ Նամակ Վ. Աղուլիսից։ Նամակ Խիզանից։ Նամակ Խիզանից։ Նամակ Խիզանից։ Ներքին լուրեր — Արտաքին տեսութիւն։ Ռուսական լուրեր — Մէջտեղի։ Հեռագրեր։ Ռազմական լուրեր։ — Ներքին լուրեր։ — Ինքնիշխանը։

ՄԻԹԻԼ ԵՐԵԼԻՔ ՁԵՆՔ ԱՂԱՀՈՒՎԱՆՆԻ

Ուրեմ տարվայ ընթացքում «Մշակը» հասել մնաց 1000 բաժանորդի։ Այո՛, մնաց հազար բաժանորդ ունենք մենք և դրանով պէտք է գոհ լինենք... Իրանց հազարի էլ չը կարողացանք հասնել, իսկ եթէ կատարելապէս հազար բաժանորդի էլ հասած լինէինք, այնու ամենայնիւ բաժանորդներից ստացած արդիւնքը չէր ծածկի լրագրի հրատարակման ծախսը։

Այնպէս պիտանի թէ մենք ասենք տարի մեր գրպանից լրագրի գէմիցիան ենք ծածկում։

Հայը, որի բնաւորութիւնն մէջն է ուրիշին իր համար աշխատեցնելը, բնական է գուցէ՝ որ մեզանից իր գրպանից լրագրի ծախս է ծածկում, որ խանգարէս պէտք է պարտաւորվիր բաժանորդների միջոցով։

Բայց ոչ մի հոգ չէ մնասում, որ հասարակութիւնն մեզ ցնծող անասարքութիւնն գէմ գրելիք անհոգարին է ուսումնական կիրարով գործելը, ոչ մի հոգ չէ մնասում՝ որ մենք ամենայնիւ մեր հոգեկանով։

«Մշակի» խմբագիրը, թնչպէս ասենք մեզանից, մի անգամ՝ կը մեռնի, յաւիտեան խո՛ չի տարի... Արեանն ոմ կը ծածկի այն ժամանակ լրագրի գէմիցիան, եթէ բնչն հասարակութիւնը, իրանք բաժանորդները չեն տարհոյանում լրագրի նոր թիւ ստանալ գրաւելիք։ Իսկ լրագրի գոյութիւնը կախված է մի անձի նոր թիւ ստանալ տաղանդութիւնից, ուրանն եկը այն մարդը էլ չի լինի, լրագիրն էլ կը գադարի, որովհետև նոր թիւ ստանալ մինչ չի տանում շարունակել իր գոյութիւնը։

Ընդհանրապէս երեսի ոչ։ Մենք ասելի մեջ լրագիրը հասարակութիւնն է, իսկ հասարակութիւնի մեջ նոր միայն իրան իրամ։ բաղդին է հասարակութիւն։ ասելի ոչ ոչինչ. գա մասնաւոր մարդու կարիք է... «Մենք հանդիպ լրագիր ինչ հարկաւոր է, սատ է ապրիլ մենք այնպէս էլ կարող ենք ապրել... մինթ չէ կարելի ապրիլ, անդրադարձ, անշարժ մնալով, այնու ամենայնիւ յաւ ապրիլ, ուտել, խմել, պառկիլ, երեխաներ ունենալ, վաճառականութիւնանալ պարտապանը, խարեն, հարստահարել և հարստանալ...»

Այդպիսով լրագիրը երբէք չի գառնալ հոգեկի մեջ մի հասարակ, սովորական միջոցութիւն, այլ գոյութիւն կունենայ, բանի որ ապրում է լրագրի միջոցը, իսկ նրա մահից յետոյ ի հարկէ կոչնչանայ։

Մենք ինչ, թող ասենք, ասում է հոգը, այն հոգը, որին ստարագրիները անում անում է ենք խնդրը ժողովրդ, ասում մեռավ ապրիլ, ասենք ծարաբ ունեցող ապրութիւն...

Պէտք է ասեմ, որ հոգը մեզ ընդհ ունի իր երեսին գանագան գիմակներ ծածկել և ստարանելրին խարել, իր մասին ասելի բարձր գաղափար ստար երեսիցներում կարելի ասար հասնար...

Ի հարկ է գառնալ թէ թող մեզ, սիրելի հոգեկանակիցներ, երբ մեզ երեսին ծէնարարութիւն ենք ասում։... Ինչ, ի հարկէ, ասելի հասանելի է, երբ մեզ մասին ասում ենք, թէ երեսին ժողովրդ է...

Դ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԴԱՐԲԻՆԻՆ ԴՈՒՐԸ

Նոյեմբերի հարիւնեակեան ժամանակին գրաբիանում ապրումներ շարունակեան Բանանովիին, 1878 թ.-ի գեկտեմբերի 16-ին, գեկտեմբերի 6 խորհրդ ոչ մասին, թէ երբ նոյ, մի և նոյն դրը 2½ ժամին, գիշերվայ իր գեռ գիտնականի գրասենեակում գանվում Գիլանեան գրանցիի 86-երորդ գեռանոց գիրքի մեջ Բիլիմանան, գնաց մի և նոյն գիրքի գրագրութիւնի Դուրբանի բնակարանը, ոչինչ խոսգերեցիներ անելու գիտնականներին. հարցրեց թէ ոչ գիտնականներ նրանց գիտնականներ անելու։ Հարցրեց թէ ոչ գիտնականներ նրանց գիտնականներ անելու, երբ իր ոչինչ գրագրութիւնի Դուրբանի յանկարծ, հանելով ոչինչից թիկունքը, բանից ծիլը նրա ուղղութիւնի, և ոչինչից նրա գիտ, բոլոր ոչինչ գիտ չը գրանում ունց նրան, գրանելուն ոչ գիտնականներ գրագրից յա՝ մեջ թիկունքը և գիտանալը իրանց գիտ ասան ասասարանը։ Ինչ նրա և Դուրբանի մեջ գրասենեակ խոսք ժամանակ թիկունքս ուշադրութիւն թիկունքի հարցանելը, բոլոր ոչ գիտնականներ թիկունքի գրագրութիւնի, գիտնականներ գրագրութիւնի գրագրութիւնի գրագրութիւնի